„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 267 Vineri 29 Septembrie 1939
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

UN GERMAN DESPRE ROMÂNIA MARE

Situația României Mari, atât din punctul de vedere etnic și social, cât și din punctul de vedere politic, economic și cultural, este examinată cu o deplină obiectivitate într'un studiu publicat în colecția germană *„Bücherei Länder und Völker"*.

Autorul acestui studiu, d. Karl Hermann Theil, de origină sas din Transilvania, nu s'a mărginit să facă o simplă expoziție metodică a materialului statistic de care a dispus cu privire la populația țării noastre, la repartiția sa după originea etnică, la bogățiile solului și subsolului României și la starea sa actuală socială, economică și culturală; ci a întocmit, prin metode științifice, o lucrare destinată să facă cunoscut poporul român, dela originea sa și până azi, în toate fazele evoluției sale istorico-sociale, până în epoca noastră când s'a cristalizat unitatea sa etnică și politică în cadrul frontierelor României Mari.

Scopul urmărit de autor a fost să lămurească și să justifice, etnologic și istoric, formațiunea, evoluția și ascensiunea acestui popor de origină daco-romană, atât prin unitatea sa etnică și capacitatea sa de expansiune și de dezvoltare, în vecinătatea altor popoare de rase deosebite, cât și prin geniul său politic, prin sforțările continue ce le-a făcut și luptele necurmate ce a fost nevoit să le susțină vreme de câteva veacuri, în vederea îndeplinirei aspirațiunilor sale naționale.

După ce respinge teza apariției târzii a elementului daco-roman în Transilvania și susține cu argumente temeinice continuitatea lui în tot cuprinsul Daciei, ca element de bază în măsură să se afirme, ca o națiune de sine stătătoare, într'un stat al său, în capitolul consacrat „poporului și țării" d. Theil se ocupă de repartiția populației României pe naționalități și de raportul de forțe între elementul român băștinaș și celelalte elemente conlocuitoare de alte origini. Datele statistice ce i-au servit de bază pentru stabilirea acestui raport sunt cele ce rezultă din recensământul efectuat în ziua de 31 Decembrie 1930. Autorul german, după ce constată că Românii, prin massa lor de 14.500.000 suflete, determină caracterul populației, ține să sublinieze situația dominantă a poporului nostru, care nu este datorită numai massei sale compacte „ci, mai cu seamă extensiunei sale în toate părțile țării, căci dacă există în unele regiuni minorități, nu se află nici un loc fără să fie locuit de români. Poporul român este deci elementul care cimentează într'o unitate diferitele regiuni ale țării".

In urma acestei constatări el trage concluzia importantă de ordin logic, etnografic și geopolitic: „din punct de vedere etnic nicăeri frontierele României nu sunt amenințate".

Iată confirmarea constituirii României Mari pe temeiul principiului naționalităților și al existenței frontierelor sale etnice legitime, în cadrul impus de acest principiu.

Cu atât mai mult aceste frontiere nu pot fi amenințate din punct de vedere etnic, cu cât, dincolo de ele mai sunt grupuri compacte de români sub stăpânirea statelor vecine.

O altă caracteristică a poporului român — după cele scrise de autorul german — este natalitatea sa viguroasă, care prezintă indiciul cel mai sigur al vitalității sale ce-și găsește suportul în pătura țărănească.

Cu toate nedreptățile și suferințele ce le-a îndurat în trecut țăranul român, grație însușirilor sale caracteristice, a rămas totdeauna strâns legat de pământul strămoșesc și în urma aplicării reformei agrare a avut putința să se afirme ca un element social în plin progres.

Constatările obiective ale autorului german întăresc drepturile imprescriptibile ale românilor asupra teritoriului statului lor unitar național.

DECLARAȚIILE D-LUI CHAMBERLAIN

Primul ministru britanic a luat, dela începutul războiului, hotărirea de a face în fiecare săptămână o expunere a situației internaționale, punând astfel parlamentul în curent atât cu faptele militare cât și cu situația politică și diplomatică internațională.

Declarațiile făcute Marți de d. Chamberlain, în ansamblul lor și prin concluziunea lor, pun din nou în evidență hotărirea Marei Britanii și a Franței, de a continua războiul până la „victoria finală". Această victorie finală înseamnă în concepția anglo-franceză, „să scape odată pentru totdeauna de veșnica amenințare a agresiunei germane".

„Impreună cu Franța — a spus d. Chamberlain — am intrat în război, ca să scăpăm atât noi cât și întreaga lume de această primejdie, iar poporul nostru este unit cum n'a fost niciodată până acum în hotărirea de a ajunge la această țintă".

Această declarație făcută în termeni atât de precisi poate fi considerată ca un răspuns dat atât recentului discurs al d-lui Mussolini cât și părerilor exprimate din izvoare germane că după „lichidarea" Poloniei, puterile occidentale nu mai au motiv de a continua războiul.

D. Chamberlain a ținut să insiste asupra solidarității ce există în această privință între Marea Britanie și Franța. D-sa a reamintit rezultatele celei de a doua ședințe a consiliului de război anglo-francez, care s'a ținut pe teritoriu englez și a informat Camera că Anglia și Franța sunt în „deplin acord" asupra politicii care trebue urmată spre a face față evenimentelor „ce s'au desfășurat dela ultima ședință a consiliului din 12 Septembrie".

In ce privește acțiunea Rusiei Sovietice, d. Chamberlain n'a făcut decât o expunere a faptelor împlinite, arătând că „armatele poloneze atacate din toate părțile nu și-au putut menține pozițiile".

Primul ministru britanic a subliniat că linia de demarcație între armatele germană și sovietică, „duce forțele sovietice până în suburbiile Varșoviei și așează sub controlul sovietic cea mai mare parte a Galiției și zăcămintele poloneze de țiței".

O parte caracteristică a declarațiilor primului ministru britanic este aceea în care a precizat din nou tactica și obiectivul general urmărit împotriva Germaniei.

„Obiectivul general urmărit — a spus d. Chamberlain — este de a desorganiza structura economică a Germaniei, în așa măsură încât să-i fie cu neputință să continue războiul".

In această direcție trebue să se desfășoare activitatea și în afară și în interiorul țării. „Dacă Germania — a insistat primul ministru — va fi împiedicată de Marea Britanie să importe materiile prime esențiale pentru ducerea războiului, rezultatul va fi că o vom pune în imposibilitate de a prelungi ostilitățile."

Dar d. Chamberlain a ținut în acelaș timp să previe Camera de prea mult optimism în această privință. „Trebue să ne ferim de un optimism exagerat" — a spus d-sa — și a adăugat: „Germania dispune de stocuri de materii prime astfel că nu se poate aștepta un rezultat grabnic al măsurilor de război luate de ministerul britanic al economiei".

Cu alte cuvinte, primul ministru britanic a ținut să repete convingerea afirmată și anterior că războiul va fi de lungă durată.

In general, primul ministru britanic, prin declarațiile făcute ieri, a rămas pe aceeași linie de conduită: hotărirea de a nu fi preocupat decât de scopul urmărit și care rămâne victoria finală împotriva Germaniei. Discursul d-sale n'a ieșit din cadrul realist al războiului, ignorând sugestiile de pace și evitând de a lua deocamdată o atitudine politică față de Rusia Sovietică — aceasta probabil în așteptarea răspunsului care trebue să sosească dela Moscova, în urma recentei întrevederi pe care a avut-o lordul Halifax cu ambasadorul sovietic la Londra.

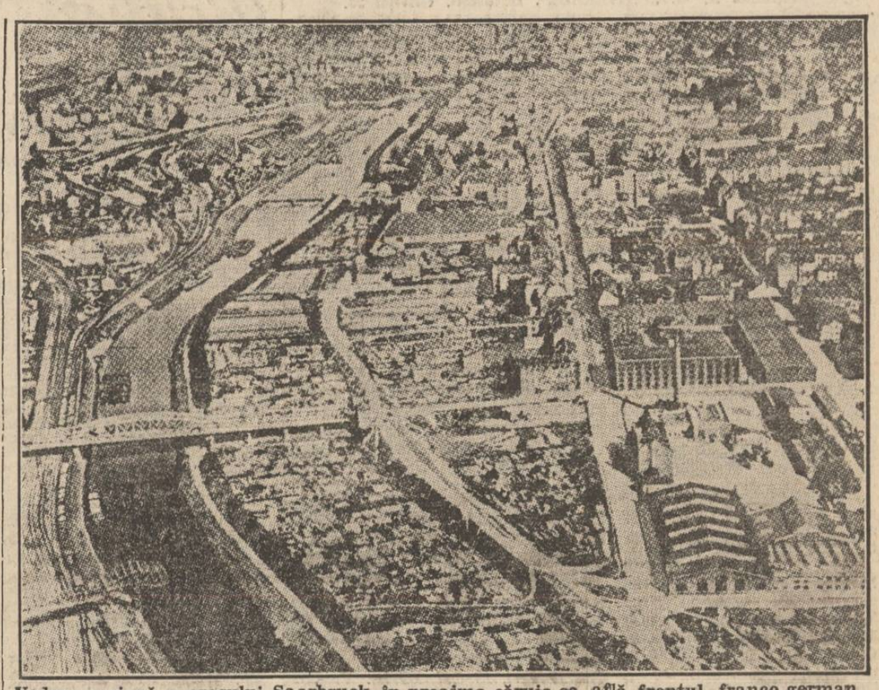

Vedere aeriană a orașului Saarbruck, în preajma căruia se află frontul franco-german.

FILME

Trenul pornește.

Un copilaș de nouă luni, în brațele mamei, îngrijorată să nu plângă și să supere pe vecini, este răsfățat de toți.

— Ce cuminte este!

— Are gropițe!

— Și nu-și suge degețelul! E bine crescut!

— Ce nostim e când se joacă cu piciorușul!

De-odată, o doamnă trântește pe măsuță rujul și pudriera.

— Ce va să zică asta!

Călătorii se privesc mirați.

— N'ați auzit?

— Nu.

— Sunt gâște în vagon!

— Nu văd niciuna, spune un bătrân.

— Și prezenții se exclud, adaogă un tânăr, atrăgându-și o reprimandă fulgerătoare.

— Și cu toate astea, cârâie!.. Auziți!

— Da... este adevărat, convin cei de față. Probabil că sunt în clasa treia.

— Nu trebue să se permită! Mie îmi fac rău gâștele chiar la țară, — dar în tren!.. D'aia nici nu mănânc... Auziți-le!.. Lasă, că le învăț eu minte!

Și dă buzna în vagonul de alături.

In picioare, fiindcă trenul era înțesat, un nevoiaș nu-și ia ochii dela un coș putred. In el, o gâscă a adormit în farmecul balansurilor neobicinuite, pe când gâscanul, mobilizat contra oricui s'ar atinge de micul său menaj, întoarce capul în toate părțile, urmărește orice mișcare.

— De ce te sui în tren cu orătănii? De ce ne strici liniștea cu cârâelile lor?

— Nu face de cât rar, răspunde calm omul... Numai la stații... Nu sântără ele așa de rele ca să supere... Este și alte gâște mai mari, care când începe să cârâe, cine mai poate să le oprească?.. Și nu le zice nimeni nimic!

Don José

Preţul pâinii

D. general Victor Dombrowski, primarul general al Capitalei, a dat o ordonanță prin care reînoește prețul pâinei cu începere de la 27 Septembrie până la 15 Octombrie c.

Astfel pâinea neagră, în greutate de 700 gr., de format rotund se va vinde cu 6 lei bucata, iar pâinea albă, în greutate tot de 700 gr. de format lung se va vinde cu 8 lei bucata.

La cererea consumatorilor, brutarii sunt obligați să cântărească pâinea.

Brutarii, cari nu vor avea pâine neagră suficientă, sunt obligați să vândă la același preț, pâine albă.

Prețul zahărului și al sării

Altă ordonanță a primăriei privește prețul zahărului și al sării.

Zahărul tos se va vinde cu 32 lei kg.; zahărul cubic cu 34 lei kg.; zahărul tos, dublu rafinat cu 32,25 lei kg.; zahărul farine, perle de gris cu 33 lei kg.; zahărul englezesc cu 35 lei kg. și zahărul căpățână cu 33 lei kg.

Sarea măcinată, uruială și de mare se va vinde cu 3,60 lei kg.

D. Ribbentrop pleacă din nou la Moscova

La Berlin se prevede o nouă acțiune politică germano-sovietică

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

D. VON RIBBENTROP

Berlin, 26. — Cancelarul Hitler, împreună cu suita sa, din care face parte și d. von Ribbentrop, ministrul de externe, s'a înapoiat azi d. a. la Berlin, venind din zona operațiunilor militare din Polonia.

Aproape în acelaș timp, s'a dat o informație, arătându-se că d. von Ribbentrop va pleca în ziua de 27 Septembrie la Moscova, spre a discuta cu guvernul sovietic problemele politice ce au rezultat în urma terminării campaniei militare din Polonia.

In acest fapt, cercurile politice observatoare văd o confirmare a celor comunicate ieri și anume că trebue să se prevadă o nouă acțiune comună germano-sovietică. Ieri, a circulat chiar svonul că d. Molotov, ministrul de externe sovietic, ar urma să vină zilele acestea la Berlin. După cum se vede, acest svon nu corespunde realității.

Situația generală este ilustrată printr'un comentariu al cercurilor ministerului de externe, în care se spune că problema polonă pur militară fiind rezolvată, misiunea autorităților militare germane și a împuternicitului militar sovietic cade în mod automat pe planul al doilea, urmând ca acum numai oamenii politici să aibă cuvântul.

Până acum, nu se știe nimic precis despre problemele ce urmează să fie discutate la Moscova. Nu există însă, nici o îndoială că rezultatul acestor tratative va fi o acțiune politică comună. In primul rând, se crede că va fi vorba de o acțiune care urmează să demonstreze puterilor occidentale, politica unitară a Germaniei și Rusiei în Polonia.

De altfel, trebue subliniat faptul că la Berlin se atrage atențiunea atât Franței cât și Angliei că puterile occidentale nu vor putea să-și urmărească mai departe scopul lor de război și anume restaurarea Poloniei, deoarece acestea ar trebui să forțeze Rusia, cu armele, ca să evacueze teritoriile poloneze ocupate.

Trebue adăogat că la Berlin s'a acordat o deosebită atențiune consfătuirilor pe cari ambasadorii sovietici le-au avut la Quai d'Orsay și la Foreign Office.

*

In cercurile neutre din Berlin se subliniază faptul că toate cercurile și presa germană se ocupă de ultimul discurs al d-lui Mussolini, în legătură cu cele arătate mai sus. Astfel, oficiosul „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz" se adresează din nou statelor neutre, arătându-le pericolul politicii britanice și invitându-le să treacă de partea Italiei, alegându-l pe d. Mussolini ca purtătorul de cuvânt al frontului păcii. Presa germană spune, în legătură cu discursul d-lui Mussolini, că după succesul Germaniei în Polonia, nu mai există nici un scop de război pentru puterile occidentale. „Deutsche Allgemeine Zeitung" face un apel insistent la adresa Franței și Angliei de a renunța la continuarea războiului, așa cum le-a recomandat d. Mussolini. Ziarul spune că „din punct de vedere militar și diplomatic, mai este timp pentru puterile occidentale să păsească pe calea indicată de d. Mussolini"

Invitația acestui ziar este considerată ca un fapt simptomatic, de oarece toate cercurile importante ale politicii externe germane sunt de aceeaș părere.

Cu toate că la Berlin nu se crede într'o inițiativă de pace a Germaniei, totuș propaganda, în continuă creștere, în această direcție, lasă deschisă posibilitatea că Reichul ar putea face un demers în această privință, într'o formă oarecare, mai ales că are îndoeli în ceeace privește dorința de război a Franței și Angliei. Rămâne o întrebare deschisă dacă tratativele d-lui Ribbentrop la Moscova vor avea un rol în această privință sau nu.

*

Moscova, 26 (Rador). — Agenția „Tass" comunică:

In urma invitației guvernului sovietic, d. von Ribbentrop, ministrul de afaceri străine al Germaniei, va sosi la Moscova la 27 Septembrie, pentru a examina împreună cu guvernul Uniunii Sovietelor chestiuni în legătură cu evenimentele din Polonia.

*

Moscova, 26 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

Știrea că d. von Ribbentrop va sosi Miercuri la Moscova a produs o puternică impresie în cercurile diplomatice și străine.

Se declară că este o nouă dovadă că colaborarea germano-rusă este baza neclintită a nouii organizări a Europei orientale.

Important consiliu de miniștri la Paris

S'a hotărât dizolvarea partidului comunist francez

Paris, 26 (Rador). — Un consiliu de miniștri s'a întrunit azi la ora 17, la Elysée, sub președinția d-lui Albert Lebrun.

D. Daladier a făcut o expunere de ansamblu asupra situației diplomatice și militare.

Pe de altă parte, șeful guvernului a supus președintelui republicii spre semnare un decret prin care se creiază o Cruce de Război, destinată să comemoreze pe timpul ostilităților citațiile individuale pentru fapte de război date pe ordine de zi pentru armatele de uscat, mare și aer.

D. Daladier a făcut deasemeni să fie semnat un decret pentru reprimarea crimelor și delictelor contra siguranței externe a statului; prevederile acestui decret se vor aplica și în cadrul în care crimele și delictele de acest fel sunt săvârșite în dauna Marei Britanii, Canadei, Australiei, Nouii Zeelandei, Africei de Sud, imperiului britanic în ansamblul său și Poloniei.

D. Albert Sarraut, ministrul de interne, a propus spre semnare decretul lege prin care se dizolvă partidul comunist din Franța precum și toate grupările afiliate la acest partid; decretul interzicându-se răspândirea oricărui fel de material de difuziune a ordinelor Internaționalei a III-a.

MAREA BRITANIE. — D. Chamberlain a făcut în fața Camerei Comunelor expunerea săptămânală a situației internaționale. Primul ministru a insistat asupra importanței războiului economic dus contra Germaniei și a relevat perfecta unitate de acțiune ce există între Anglia și Franța.

— Amiralitatea britanică dezminte știrea că ar fi fost o luptă navală în largul coastelor Norvegiei.

GERMANIA. — Ziarul „Deutscher Dienst" justifică torpilarea vaselor neutre reamintind legea din 12 Septembrie prin care Germania a lărgit lista mărfurilor ce constituesc contrabandă de război, în urma blocadei proclamată de Marea Britanie.

ITALIA. — Ziarele italiene subliniază repercusiunile pe care le-a avut discursul d-lui Mussolini în diferite țări și arată că „avertismentul uman și realist al d-lui Mussolini s'a impus conștiinței guvernelor și popoarelor".

STATELE UNITE. — D. Cordell Hull a declarat ziariștilor că până acum guvernul Statelor Unite n'a examinat încă problema dacă Rusia Sovietică trebue sau nu să fie considerată ca o națiune beligerantă față de care să se aplice dispozițiile enbargoului relativ la armamente.

ALTE TARI. — Corespondentul agenției „Havas" află din Moscova că acolo se crede că d. Molotov ar fi comunicat ministrului de externe al Estoniei unele pretenții ale Sovietelor cu privire la neutralitatea Estoniei.

— Conferința panamericană a început Marți la Panama.

— Agenția D.N.B. află din Kaunas că în cercurile politice de acolo se crede că în curând va pleca la Moscova primul ministru al Estoniei și că o vorba de încheerea unui vast acord economic și politic.

Evenimentele internaționale pe ziua de Marți

FRANȚA. — Redactorul militar al agenției „Havas", într'o cronică asupra operațiilor militare pe frontul de Vest, ajunge la concluziunea următoare:

„Toate operațiile actuale de pe frontul occidental se desfășoară din ambele părți cu o extremă prudență, după datele cele mai moderne ale tacticei și cu grijă de a se evita cât mai mult posibil pierderile de oameni".

— Consiliul de miniștri ținut Marți la Paris, sub președinția d-lui Albert Lebrun, a semnat decretul prin care se dizolvă partidul comunist din Franța și toate grupările afiliate acestui partid, interzicându-se răspândirea oricărui fel de material de difuziune a ordinelor Internaționalei a III-a.

MAREA BRITANIE. — D. Chamberlain a făcut în fața Camerei Comunelor expunerea săptămânală a situației internaționale. Primul ministru a insistat asupra importanței războiului economic dus contra Germaniei și a relevat perfecta unitate de acțiune ce există între Anglia și Franța.

— Amiralitatea britanică dezminte știrea că ar fi fost o luptă navală în largul coastelor Norvegiei.

GERMANIA. — Ziarul „Deutscher Dienst" justifică torpilarea vaselor neutre reamintind legea din 12 Septembrie prin care Germania a lărgit lista mărfurilor ce constituesc contrabandă de război, în urma blocadei proclamată de Marea Britanie.

ITALIA. — Ziarele italiene subliniază repercusiunile pe care le-a avut discursul d-lui Mussolini în diferite țări și arată că „avertismentul uman și realist al d-lui Mussolini s'a impus conștiinței guvernelor și popoarelor".

STATELE UNITE. — D. Cordell Hull a declarat ziariștilor că până acum guvernul Statelor Unite n'a examinat încă problema dacă Rusia Sovietică trebue sau nu să fie considerată ca o națiune beligerantă față de care să se aplice dispozițiile enbargoului relativ la armamente.

ALTE TARI. — Corespondentul agenției „Havas" află din Moscova că acolo se crede că d. Molotov ar fi comunicat ministrului de externe al Estoniei unele pretenții ale Sovietelor cu privire la neutralitatea Estoniei.

— Conferința panamericană a început Marți la Panama.

— Agenția D.N.B. află din Kaunas că în cercurile politice de acolo se crede că în curând va pleca la Moscova primul ministru al Estoniei și că o vorba de încheerea unui vast acord economic și politic.

(Continuare în pag. 2-a)

O consfătuire a d-lui Roosevelt cu șase membri ai cabinetului american

Washington, 26. (Rador). — **D. Roosevelt a avut la Casa Albă o consfătuire ce șase membri ai cabinetului, discutând chestiuni relative la neutralitatea Statelor Unite, printre care problema patrulelor din apele americane.**

Erau de față: d. Hull, ministrul de război, înlocuitorul ministrului marinei, miniștrii agriculturei, justiției și muncii.

Prima întâlnire între ofițerii germani și ruși la Bialystok

In orașul Bialystok, fostă reședință voevodală, comandantul german al armatei de est a primit o misiune de ofițeri superiori ruși, pentru a discuta detaliile cu privire la ocuparea și fixarea liniei de demarcație între trupele germane și sovietice

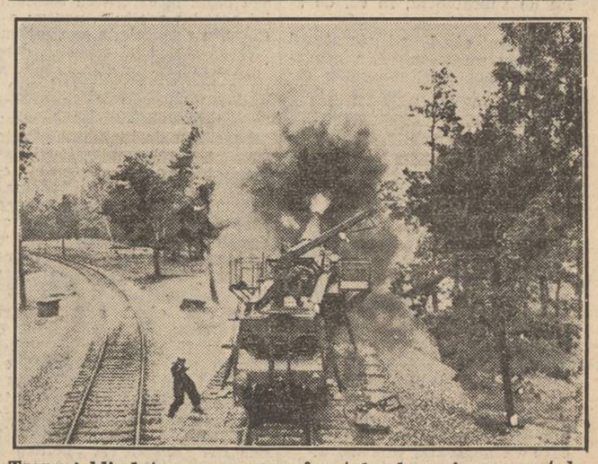

Trenuri blindate germane pe frontul polonez în momentul când execută trei atacuri consecutive împotriva unor trupe inamice, compuse din cavalerie și infanterie